

WSU. ពលៈសង្ឃ ៩.៧.១២១

จักรวรรดินิยมตะวันตก

- อังกฤษ: ด้านทิศตะวันออกและทิศใต้ (อินเดีย, พม่า และ มาเลเซีย)
- ฝรั่งเศส: ด้านทิศตะวันตก (ลาว, เขมร, เวียดนาม)

เหตุผลต้องการมีเมืองขึ้น เพื่อกอบโกยทรัพยากรธรรมชาติไป
ปรนเปรอประเทศของตน ด้วยการอ้างว่าประเทศอาณานิคมป่า
เถื่อนไร้อารยธรรม โดยเฉพาะด้านการศึกษาและความรู้วิทยาการ
แบบใหม่ตามแบบตะวันตก

ร.๕ ปฏิรูปการปกครอง

ผลจากวิกฤตการณ์ ร.ศ.๑๑๒ ทำให้รัชกาลที่ ๕ ต้องปรับปรุง
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยให้ยกเลิกตำแหน่งอัคร
เสนาบดีสมุหนายกและสมุหกลาโหม แล้วให้ตั้งกระทรวงขึ้น ๑๐
กระทรวง โดยมอบหมายข้าราชการที่ไว้วางพระราชฤทัย
เป็นเจ้าของกระทรวงมีฐานะเป็น **เสนาบดี** ทั้งนี้มีการสรรหาผู้
เหมาะสมกับตำแหน่ง ส่วนใหญ่เป็นเชื้อพระวงศ์ใกล้ชิด เสนาบดี
เจ้ากระทรวงเหล่านี้ทำงานแทนพระเนตรพระกรรณเป็นอย่างดี

ร.๕ ปฏิกูการตึกษา

พ.ศ.๒๔๔๑ รัชกาลที่ ๕ ทรงจัดการเล่าเรียนในหัวเมือง เพื่อเลือก
เฟ้นคนเข้ารับราชการ เพราะเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องอาศัยคนมี
ความรู้เข้ามาช่วยบริหารราชการแผ่นดิน แต่เพราะการไม่เข้าใจ
ของพลสัการประการหนึ่ง เพราะขาดแคลนงบประมาณ
การศึกษาประการหนึ่ง จึงต้องหันมาขอความช่วยเหลือจากคณะ
สงฆ์ ให้เป็นผู้จัดการการศึกษาตามหัวเมือง เพราะมองเห็นว่า
คณะสงฆ์มีความใกล้ชิดกับชาวบ้าน

ร.๕ ทรงตั้งไตรสมาดม

๑. เพราะเห็นอุปสรรคปัญหาในการจัดการศึกษา
๒. เพราะต้องการจัดการปกครองสงฆ์ให้เป็นระเบียบ
๓. เพราะต้องการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง
๔. เพราะพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรสต้องการให้คณะสงฆ์ปกครองกันเอง

กฎมณาทรรรรม

๑. พระลัษรราช

๒. สรรรเด็ลพระราชาคณะ เจ้าคณะหญ่ ๔ รรป

๓. พระราชาคณะ เจ้าคณะรอง ๔ รรป

หรรรยเหตุ: กษัตรรยัรรรดเกล้าแต่งตั้ง/มีหน้าถรรรหาร/
ทำหน้าถรรรวิจฉัยอธรรรณั/ ตัตรรลนอธรรรณันัอยหญ่/ ค้า
ตัตรรลนถรรรว่าลัสนสุตร

พลติบองWSU. S.๓.๑๒๑

๑. คณะสงฆ์เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่แตกแยกแบ่งฝ่าย
๒. มีกลไกตรงประสิทธิภาพสามารถควบคุมพระสงฆ์ทั้งหมดได้อย่างดี
๓. สามารถดำเนินการจัดการศึกษาสำเร็จเป็นรูปธรรม
๔. สามารถสนับสนุนนโยบายของอาณาจักรอย่างดี

พลเสียบอง WSU. S.๓.๑๒๑

๑. ทำให้วัฒนธรรมอันดีงามของแต่ละภาคสูญหาย
๒. ทำให้ประเพณีอันดีงามถูกแทนที่ด้วยค่านิยมจากส่วนกลางหรือกรุงเทพมหานคร
๓. ทำให้ระบบการมอบหรือถวายตำแหน่งผิดเพี้ยนไป
๔. ทำให้พระสงฆ์ต้องคอยรับคำสั่งจากส่วนกลาง ไม่สามารถตัดสินใจอันใดได้